

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 515 กก
วันที่ ๒๑.๑. ๒๕๖๑ เวลา 18.๐๐

ที่ กค ๑๐๐๖/๔๖๖

กระทรวงการคลัง ๑๐
ถนนพระราม ๖ ๑๒๐๐๑
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ เวลา 8.๓๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความเห็นชอบการชดเชยค่าใช้จ่ายกรณีเกิดภาวะขาดทุนจากการดำเนินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๘๓๕๒ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๔๓๐๖๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ เฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ซึ่งมีโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ (โครงการฯ) เป็นหนึ่งโครงการภายใต้มาตรการดังกล่าว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้กระทรวงการคลังกำกับ ธ.ก.ส. ให้รับผิดชอบและบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการฯ โดยไม่ทำสัญญาในลักษณะที่ก่อให้เกิดภาระต่อเกษตรกร โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ พิจารณากำหนดมาตรการในการชดเชยค่าใช้จ่ายกรณีเกิดภาวะขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ และให้เสนอคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) พิจารณาตามขั้นตอนต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ที่ประชุม นบข. ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการเสนอขอให้รัฐบาลชดเชยภาระส่วนต่างราคาข้าวเปลือกระหว่างราคาที่จ่ายเงินกู้ในโครงการฯ และราคาที่ขายได้จากการระบายข้าวเปลือกของโครงการฯ (ภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ) จำนวน ๙๐๖.๘๒ ล้านบาท ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการชดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว ให้กับ ธ.ก.ส. โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ดำเนินโครงการฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้ ธ.ก.ส. จำหน่ายสินเชื่อชะลอการขายผลิตผลข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียว โดยเมื่อครบกำหนดชำระคืนเงินกู้ หากราคาลดลงของข้าวเปลือกต่ำกว่าราคาให้สินเชื่อ

/ ให้คณะ ...

ให้คณะกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการระบายข้าวเปลือกที่เป็นหลักประกัน ทั้งนี้ หากเกิดภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ให้ ธ.ก.ส. เป็นผู้รับภาระเองทั้งหมด

๑.๒ กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้กระทรวงการคลังกำกับ ธ.ก.ส. ให้รับผิดชอบและบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการฯ โดยไม่ทำสัญญาในลักษณะที่ก่อให้เกิดภาระต่อเกษตรกร โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ พิจารณากำหนดมาตรการในการชดเชยค่าใช้จ่ายกรณีเกิดภาวะขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ และให้เสนอ นบข. พิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

๑.๓ ที่ประชุม นบข. ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการเสนอขอให้รัฐบาลชดเชยภาระส่วนต่างราคาข้าวเปลือกระหว่างราคาที่จ่ายเงินกู้ในโครงการฯ และราคาที่ขายได้จากการระบายข้าวเปลือกของโครงการฯ จำนวน ๙๐๖.๘๒ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. หาหรือวิธีการจ่ายเงินชดเชยกับกระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยในที่ประชุมดังกล่าว ผู้แทนสำนักงบประมาณได้เสนอให้กระทรวงการคลังพิจารณาชดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ โดยหักภาระขาดทุนดังกล่าวจากเงินนำส่งคลังของ ธ.ก.ส. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากที่ประชุม นบข. ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการเสนอขอให้รัฐบาลชดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ จำนวน ๙๐๖.๘๒ ล้านบาท กระทรวงการคลังจึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการชดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว ให้กับ ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ผลการดำเนินงานโครงการฯ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร (สหกรณ์ฯ) รวม ๗๔,๔๙๗ ราย ปริมาณข้าวเปลือก ๕๑๔,๑๔๐.๑๔ ตัน จำนวนเงินสินเชื่อ ๖,๗๔๙.๔๘ ล้านบาท โดยมีเกษตรกรรายคนและสหกรณ์ฯ ชำระหนี้และขอไถ่ถอนข้าวเปลือกจำนวน ๔๕,๘๗๐ ราย ปริมาณข้าวเปลือก ๒๙๓,๗๙๒.๙๑ ตัน จำนวนเงินสินเชื่อ ๓,๘๕๖.๘๒ ล้านบาท ทั้งนี้ ธ.ก.ส. มีข้าวเปลือกคงเหลือที่จะต้องดำเนินโครงการระบายข้าวเปลือก คิดเป็นปริมาณข้าวเปลือก ๒๐๘,๕๗๘.๕๘ ตัน สำหรับเกษตรกรและสหกรณ์ฯ ๒๖,๕๘๕ ราย จำนวนเงินสินเชื่อ ๒,๗๖๐.๓๒ ล้านบาท ซึ่งจากการระบายข้าวเปลือกคิดเป็นเงินที่ขายได้จำนวน ๑,๘๕๓.๕๐ ล้านบาท ส่งผลให้มีภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ เป็นเงินจำนวน ๙๐๖.๘๒ ล้านบาท ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงเสนอให้พิจารณาชดเชยภาระขาดทุนดังกล่าว

๓.๒ กระทรวงการคลังได้หารือกับสำนักงบประมาณเกี่ยวกับแหล่งงบประมาณเพื่อชดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวแล้ว โดยสำนักงบประมาณเห็นว่า หากมีความจำเป็นที่ ธ.ก.ส. จะต้องได้รับการชดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ก็ควรใช้วิธีการหักจากเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของ ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับการแก้ไขภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรการอุดหนุนค่าไฟฟ้าฟรีสำหรับผู้ด้อยโอกาส

/ เนื่องจาก ...

เนื่องจากกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีอยู่จำกัด ดังนั้น การขดเชยภาระขาดทุนอาจจะมีผลกระทบถึงการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ

๓.๓ อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังเห็นควรให้รัฐบาลขดเชยภาระดังกล่าวผ่านกระบวนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามปกติเหมือนที่เคยดำเนินการมา เช่น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ธ.ก.ส. มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อขดเชยผลขาดทุนจากการดำเนินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๗/๕๘ จำนวน ๓๒.๗๑ ล้านบาท เป็นต้น ทั้งนี้ กระทรวงการคลังมีเหตุผลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

๓.๓.๑ การนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการ พร้อมทั้งเป้าหมายในการจัดเก็บไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น หากมีการขดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวโดยการหักจากเงินนำส่งรายได้แผ่นดิน จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการนำส่งรายได้แผ่นดินในภาพรวมของประเทศ

๓.๓.๒ การที่ภาครัฐมีนโยบายให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจดำเนินโครงการหรือมาตรการ และจะต้องมีการขดเชยหรือสนับสนุนเงินส่วนหนึ่งนั้น โดยหลักการแล้วการขดเชยหรือสนับสนุนเงินดังกล่าวควรผ่านกระบวนการพิจารณาของระบบงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งมีขั้นตอนตั้งแต่การจัดทำงบประมาณโดยฝ่ายบริหาร การอนุมัติงบประมาณโดยฝ่ายนิติบัญญัติ การบริหารงบประมาณโดยฝ่ายบริหาร และการควบคุมงบประมาณที่ชัดเจนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดความรอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นการรักษากรอบวินัยการเงินการคลังอีกด้วย ทั้งนี้ การให้ขดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ โดยหักออกจากเงินนำส่งคลังของ ธ.ก.ส. นั้น อาจจะเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามหลักการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ

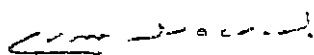
๓.๔ ในกรณีนี้ กระทรวงการคลังเห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการขดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ให้ ธ.ก.ส. จำนวน ๙๐๖.๘๒ ล้านบาท ตามที่ นบข. ได้ให้ความเห็นชอบไว้ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๔. ข้อเสนอกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการขดเชยภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการฯ ให้ ธ.ก.ส. จำนวน ๙๐๖.๘๒ ล้านบาท ตามที่ นบข. ได้ให้ความเห็นชอบไว้ในคราวการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยให้ ธ.ก.ส. ขอรับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๓๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๒๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๗๔